

Biblioteca Provincial
PALMA

Ca-nos-tra

EPOCA SEGONA SETMANARI MALLORQUI Redacció Administració
ANY VI : NÚM. 113 Inca, 30 Maig de 1925 Murta, 5. - Inca

Maria Mare de l'Amor Hermos

Tot canta l'amor La natura en la plenitud florida del maig axeca un càntic al sembrador de les flors. Tot exalça al Criador i tot al·lulèia a Maria; mars, rius, fonts, cels, terra, àngels i homes.

He sentit la remor de l'oreig que passava tot ple d'armonies, i si alabava al Criador, cantava també a Maria He sentit els murmuris de l'aigua que saltava desfent-se en artístiques cascades de plata, i si alabaven al Criador, cantaven també a Maria. He sentit el perfum de les flors que obrien ses càlzes com el cor ple d'olors, de una doncella, i si alabaven al Criador, cantaven també a Maria

La canta el firmament, amb tants móns que volten sobre nostres caps, brillant com immensos diamants en reial corona, perquè Maria és coronada d'estrelles. La canta Febus, el gran astre del dia, montat en sa carrossa de llum, extenent a son pas un vano de resplandors en la blavor immensa dels espais, perquè Maria va vestida del Sol. La canta el lluminar de la nit quan amb cara riallera descapdeilla madeixes d'argent sobre l'univers enlluminat, perquè Maria de la lluna va calçada. La canten els núvols voladors, i les aurores boreals que amb dits de rosa matitzen i dauren, ara els celatjes de llevant, ara els de ponent, perquè formen el tron de Maria; com la canta aquell arc-iris en mig del cel blau que, com lluminosa cinta de set colors enfaixa el firmament i és senyal de bonança i pau després de tempesta, perquè Maria com és el sagrat núvol que vegé Elies, és també l'arc-iris benhaurat de la dolça pau i de la santa esperança: és la Mare de l'amor Hermós.

Aquell que va obrir les fonts perquè reguessin les flors de la ribera, va posar l'amor al cor de Maria.

Les aigües podran estroncar-se i les flors marcir-se; més jamai ens deixarà a nosaltres l'Amor Hermós d'aquesta Verge divinal. Il luminará fins a la fi del temps el roent astre del Sol a la terra i cada any per la primavera tornaran les flors a brodar els jardins, mes l'amor d'aquesta Verge ens hi somriurà eternament.

Ella és Verge i Mare a la vegada. Les seves puríssimes entranyes foren les que mereixeren portar el Fill excels de l'Etern, i l'amor que va beure en aquella adorada boca, és l'amor amb que vol als homes, l'abrandament amb que'ns estima el seu cor. Per això ens diu: *Ego Mater pulcræ dilectionis et timoris et agnitionis et sanctæ spei*. Jo sóc la Mare de l'Amor Hermós, i del Temor i de la Sabiduria i de la Santa esperança. Veniu a mi tots els que desitgeu virtuts, i vostres ànimes seran santificades. Veniu a mi els que cerqueu el camí de la veritat i trovareu l'esperança de la vida. Els que poseu en Mi la confiança no sereu confosos, i els qui permaneixereu a la mevaombra i em donareu a conèixer, tindreu la vida eterna».

I a la Reina a qui rendeixen
tots els sérs culte amorós,
li diuen quants la coneixen:
«Mare del Amor Hermós»,

qu'és el títol, o Maria, amb que us saluden
vostres fills, unint son càntic a l'himne universal de la natura que, al veureus sempre com un maig florit, canta vostre amor i vostra glòria.

MOSSÉN JOSEP CARDONA AGUT.

P'EL CENTENARI

D'EN MARIÁN AGUILÓ

«Una vida dues vides
quantes vides teniu vos?.....»
terra-enllà, camp i bastides
résseguires freturós.

Per un mot de ta Princesa,
per trobar-la confident,
pelegrí de sa bellesa
no l'espanta sol ni vent.

Nostra llengua menyspreada
ha arborat ton cor ardit,
i una amor tan acorada
rescabala tot oblit.

Ses paraules una a una
tu reculls d'afany gelós,
ses cançons que en nit de lluna
escoltares tremolós,

tot referma l'homenatge
que li rest de cor endins
explorant en son estatge
l'antigor dels plegamins.

I la bella que has servida
puja al soli gloriós;
—tu viuras la seua vida,
que es la *vida de tots-dos*.

Com reviu la primavera
esclatanta de verdor!
D'els llorers dins l'esponera
s'alça en flor l'arbre d'amor.

Ta estimada el front allisa
i asserena sos ulls blaus;
sembla pendra ta divisa
«*guarda a quals i no a quants plaus*»

Res hi ha que el dol reclami,
tot somriu d'un viure nou,
i es un dolç epitalami
lo qui fou vou-veri-vou.

Per tot branques atapides,
aleteig i cant festós...
*Una vida, dues vides,
quantes vides teniu vos?*

MARIA ANTONIA SALVÁ.

EL HOMENATGE D'EN
MARIAN AGUILO

S'ha celebrat així com calia el centenari d'En Marian Aguiló, importantíssima figura del renaixement de les nostres lletres. Els periòdics de Catalunya i de Mallorca han publicats articles encomiàstics de les seves obres i de la seva personalitat, i han donat calor els actes realitzats a la seva memòria. La Il·lustració Catalana en aquets dies està circulant la notícia que va a fer la edició definitiva de les seves poesies, com a recort del centenari.

A l'Ateneu Barceloní, va celebrar-se una vetlada d'homenatge a l'eximí poeta amb representacions de les entitats literaris i culturals i de moltes personalitats de la ciutat comptal.

Aquí, a Mallorca, pàtria de l'il·lustre Patriarca, s'han duit a terme importants actes organitzats per la novella i ja benemèrita «Associació per la Cultura de Mallorca».

An el frontis de la casa a on va neixer s'ha col·locada una llosa d'artístic valor, dibuixada per l'arquitecte senyor Forteza i costejada per subscripció popular. La inscripció que porta diu així:

AQUI VA NEIXER
EN MARIAN AGUILO I FVSTER
PATRIARCA DE LES
NOSTRES LLETRES
MDCCCXXV—MDCCCXCVII

Diumenge passat tengué lloc l'acte de son descubriment que comensà en la lectura dels acorts pressos per la «Associació» que va fer el Secretari don Francesc Aguiló.

El Batle de Ciutat, don Alfred Llompart, descobrí la pedra lapidària entre un esclat de mambelletes i oloroses flors que tiraven dels balcons de la casa candorosos infants.

Les mans que botien eren dels literats i poetes mallorquins, dels personatges venguts de Barcelona i d'un concurs nombrós de ciutadans, concients de pagar el tribut de glorificació que se devia el Mestre renaixentista.

El Batle, feu un discurs de tons patriòtics.

* * *

An el casal de l'«Associació per la Cultura de Mallorca» es celebrà una sessió necrològica ben

solemne i molt sentida. Presidia el quadre de En Marian Aguiló sobre un fons de domassos amb garlandes i paumes. Pujaren a la tribuna presidencial don Joan Alcover; els barcelonins venguts aposta per aquets actes, don Pompeu Fabra, el Poeta don Josep M.ª Sagarra i don Eugeni Xammar; el poetes Mallorquins senyors Alomar i Colom; don Alfons Aguiló, nebot del Patrici homenatjat; el President de l'«Orfeó Mallorquí» don Antoni Quintana; el President i Secretari de l'«Associació» don Emili Darder i don Francesc Aguiló.

Se lletgiren pel Sr. Aguiló una llarga llista d'adhessions d'entitats i persones de relleu de Mallorca i Catalunya. Inca també hi estava representada.

Seguidament, don Manuel Martínez Ferrando, don Pompeu Fabra i don Joan Alcover, lletgiren discursos, en representació de Valencia, Catalunya i Mallorca, respectivament. El Sr. Sagarra lletgi una poesia original dedicada an En Marian Aguiló amb motiu del centenari, que va esser subraïada d'aplaudiments. Els de la presidència se axecaren per felicitar i abraçar l'autor.

Per poetes mallorquins foren recitades les composicions de l'excels Aguiló «La mort del cavaller» «Esperança» «Fantasiant» «Aubada» i «Al Lector».

D.ª Maria Antonia Salvà lletgí la poesia que en aquest número publicam.

«L'Orfeó Mallorquí», que s'havia oferit a prendre part en la festa del centenari, cantà tres composicions amb lletra del centenari «Estrella de l'auca» Una aplicació a música del Mestre Marqués i «Don Joan i don Ramón». Aquesta darrera que estrenava va esser dita en tanta perfecció que tengué que repetir-se per acallar els aplaudiments.

Finalment, el President de la «Associació» senyor Darder va fer un discurs de gràcies.

En conjunt, va esser una veritable festa d'homenatge al Patriarca del renaixement de nostres lletres, que deixà satisfets a tothom que hi assistí i posà de relleu la bona organització de la societat cultural.

Los Previsores del Porvenir

Dia 20 del que correm, s'esperava an aquesta ciutat al sòci fundador i Consultor tècnic de «Los Previsores» D. Francesc Perez Fernandez, el qual havia vingut de Madrid, i havia comunicat la nit anterior, que donaria una conferència pública.

Anunciada aquesta per les set de l'horabaixa an el teatre, s'hagué de suspendre per no haver pogut arribar d'hora l'esmentat Sr. Perez Fernandez, i son acompanyament.

Arribaren a les nou del vespre, i acompanyats de la Junta local visitaren al Sr. Batle D. Miquel Pujadas. Totduna comparegueren a la Sala un estol de previsors inquers desitjosos d'estrenyer la mà del sòci número ú. Tots pujaren al saló de sessions de la Sala.

El Sr. Batle feu la presentació del Fundador de «Los Previsores», diguent que pots estar orgullós de la vida polent i esponsorosa que ha alcançat la benemèrita associació dels previsors del pervindre, no obstant els contratemps i temporals que hagué d'atrasar.

El Sr. Perez Fernandez fé us de sa paraula elogiant al Representant de «Los Previsores» a Inca i a sa Junta local. Digué que, en efecte, l'Associació mútua que fundà ha crescut i ha arrelat per tot Espanya i comensa a estendre-se per Amèrica. Sa vida és pròspera. Conta amb més de 110 milions de pessetes de capital i més de 188 mil associats.

Com a dates importants, cità el cas de que el Rey Alfons XIII i tota sa familia i el President del Directori son previsors. El general Luque, fill adoptiu d'Inca, també és previsor i ja cobra pensió.

Explicà com amb pocs dobbés, els previsors fan un negoci, cobrant una pensió vitalici, que per petita que sia, és gran an comparació al capital anticipat, és útil i profitosa, perque cau com a pluja suau, no com una torrentada impetuosa.

Recomanà als associats que donin a connexió la marxa i desenrolla de «Los Previsores del Porvenir», per mèdi de son Boletí Oficial, i acabà prometent una visita més llarga a la secció de previsors d'aquesta ciutat.

A. de M.

Papà ¿que ja hi havien trens a l'època dels romans?

—¿A l'època dels romans? No, fill, qui sap a on eren encara!

—Com vostè diu que s'han trobat noves «estacions romanes».

Vida Municipal

Inauguració.— Després de fetes les proves, a presència del Delegat de la Alcaldía Sr. Pujadas, Martorell i de la Comissió d'Alumbrat, el dia 13 del corrent mes s'estrenà el servici d'alumbrat públic en el camí del Cementeri, essent felicitats els senyors del Ajuntament per tal millora.

Crida oficial.— Se fé el dia 17 prop passat, recordant que els cans no poren transitar per plasses i carrers, si no duen a sa boca el corresponent morral amb creu de ferro.

També s'ordenà que'ls amos de referits animals comparesquen a la Secretaria del Consistori, amb el fi de registrar el número i classe dels cans que poseexen.

El pà a pes.— Per ordre del Sr. Batle i en compliment de les ordenances municipals, desde fa dies, el pà se ven a pes, ab pessas de tres, dos, un o mig kilo; els forners han registrat, a la Sala, sa corresponent marca, la qual durà cada pà que se fabrique; i además deven tenir esposat un cartell amb els preus de las diferents classes de pà.

Per are, no s'ha tassat el preu del pà, com equivocadament s'ha dit.

Edictes.— S'han publicat en el Bolletí Oficial de la província, uns edictes de la Alcaldia, esposant an el públic, a efectes de reclamació, el projecte de pressupost ordinari de l'ecsercici 1925-1926, i el pla de reforma del carré de la Murta trassat per l'arquitecte D. Jaume aleñá.

Sessións.— Ahí, divendres, com totes les setmanes, celebrà sessió la Comissió Permanent

Comensa a las set d'horabaxa que és la hora ficsada desde principi d'aquest mes.

Lo de s'illeta de C'an Jané — Nostro Ajuntament segueix els trebais per dur a terme les reformes interiors projectades, axí com també el plá general d'axamplament de la ciutat. Per aquests fins, vengué dia 21 del corrent l'arquitecte municipal.

Passant a lo de s'illeta de C'an Janer, devem donar la noticia de que'l dictamen dels dos missers nombrats al afecte, fou favorable a la pretensió del Consistori, i en vista d'això, D.ª Aina Domenech s'ha allanat an els requeriments que li havia fet el Sr. Batle.

Dia 27 des mes que correm, dita señora Domenech, i el Sr. Batle, en representació del Ajuntament, firmaren l'escritura de compra de la casa del carrer de San Bartomeu, que fa cantó amb la part esburçada de l'illeta de Can Jané, quina casa ha cedit la venedora al Municipi, p'el preu de nou mil cinc centes pessetes.

Registre fiscal d'edificis i solars.— Seguxen els trebais de confecció de dit registre.

Dijous passat se fé una crida notificant an els propietaris de cases i solars que, dins el terme de cinc dies, vagen a la Sala, amb so fi de firmar les corresponents declaracions jurades.

Lo del carrer de Comers.— Acabada la reforma o axamplament del carrer de Comers, queda pendent la cobrança de la contribució especial que s'imposà a los propietaris beneficiats. Després de moltes discussions i recursos, aquells pagaren el 1er plàs durant l'any 1922, el segón i el 3er l'any 1924, i el 4.^{art.} a principis del corrent.

Are se rematarà aquest asunto que ha duit tanta coua, puis, el Sr. Batle ha ordenat que passin a l'agent ecsecutiu els recibos que no han satisf t els referits propietaris.

També passarà a l'ecsecutor tot lo pendent de cobro per arbitris, multes o altre concepte Donam aquesta nova, a fi de que s'enterin els deudors morosos.

NUESTRA NOVELA

Publicació Semanal

Se halla en venta en el Establecimiento de
CA-NOSTRA a 25 céntim ejemplar.

Las buenas libretas,
Los cuadernos más ventajosos,
Los Libros de más provecho

han sido comprados por los niños en la

LIBRERIA DURÁN

Amb censura eclesiástica. Zip. Durán-Inca.